

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів
Кафедра міжнародної економіки
Європейська Асоціація Економістів
Українська Асоціація економістів-міжнародників
Спілка підприємців малих, середніх та приватизованих підприємств

ЗБІРНИК ТЕЗ

X Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

1 грудня 2022 р.

Київ
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол №4 від 14 грудня 2022 р.)*

Редакційна колегія:

Сосновська О. О. – д.е.н., професор, завідувачка кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Рамський А. Ю. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Шлапак А.В. – д.е.н., доцент, завідувачка кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Лойко В. В. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Краус Н. М. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Ушенко Н.В. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Казак О. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Васечко Л. І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Обушний С.М. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Жукова Ю. М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Євтушевська О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Сулима М.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка;

Нечипоренко А.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» [Текст]: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1 грудня 2022 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2022. 240 с.

Викладено тези доповідей учасників Х Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи», яка відбулася у м.Києві 1 грудня 2022 р.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігаються з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»

Дашивець І.О., Плецан Х.В. ЯК РОЗВИВАЄТЬСЯ КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ ВІЙНИ. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	50
Зенін Д.В., Яковлева-Мельник Н.Г. ТУРИЗМ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. ВОЄННИЙ ТУРИЗМ	54
Кравець О. В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	57
Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ІРО У СВІТОВІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ПРАКТИЦІ	59
Лойко Є.М. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»	62
Лут Т.С., Аротюх О.В. ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	65
Нагорний О.Б. ОФШОРНІ ЦЕНТРИ ЯК ЧИННИК ПОДАТКОВОЇ МІНІМІЗАЦІЇ	68
Несен М. А., Куценко Т. М. ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ КОМПАНІЙ	70
Ніколаєнко Я., Крещенко А., Жукова Ю.М. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМАКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	73
Петренко В.П., Дегтяр Я.Р. ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ АПК В УМОВАХ ВОЄННОГО ПОЛОЖЕННЯ	77
Поздєєва К.В. ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ МІСТА КИЄВА	80
Пожар А.С. ІНДУСТРІЯ 4.0: ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	82
Пономарьова В.С., Артюх О.В. СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ОБЧИСЛЕННЯ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ	85
Похвалітова Д. Д., Посохов І.М. НЕДОБРОСОВІСТНА КОНКУРЕНЦІЯ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	88
Ромашина Д.А., Гуренко А.В. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В УКРАЇНІ	92

Лут Т.С.

Здобувач ступеня бакалавра.

Артюх О.В.

д.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту,

Одеський національний економічний університет

м.Одеса, Україна

ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Державний фінансовий контроль є важливим засобом здійснення фінансово–правової політики. На сучасному етапі державний фінансовий контроль являє собою один з найважливіших важелів фінансового механізму. Державний фінансовий контроль є одною з необхідних складових частин управлінського процесу. Контроль виступає, як частина зворотного зв'язку, однак за його даними здійснюється корегування прийнятих раніше рішень.

Фінансовий контроль охоплює складання, розгляд, затвердження та виконання бюджетів всіх рівнів, бюджетних та позабюджетних фондів. Також увага фінансового контролю зосереджується на діяльності фінансових установ (комерційних банків, страхових компаній та інших фінансових посередників), а також діяльності підприємств та організацій.

Державний фінансовий контроль надає суспільству в цілому об'єктивну інформацію про використання державних фінансових ресурсів, що передбачає ефективність та законність фінансового управління.

Правові та організаційні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні регулюються Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» 26 січня 1993 року № 2939-ХІІ (у редакції від 19.08.2022 на підставі - 2479-ІХ) [1].

Фінансовий контроль за дотриманням законодавства у сфері закупівель відбувається згідно ст.5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [1].

Контроль у сфері закупівель здійснюється шляхом проведення моніторингу закупівлі у порядку, встановленому Законом України "Про публічні закупівлі", проведення перевірки закупівель, а також під час державного фінансового аудиту та інспектування.

Моніторинг закупівлі здійснюється за місцезнаходженням органу державного фінансового контролю.

Наприклад, за результатами проведених заходів державного фінансового контролю впродовж січня - грудня 2019 року працівники апарату Південного офісу Держаудитслужби виявили втрат фінансових та матеріальних ресурсів на суму понад 154 млн. грн. [6]. За 2020 р. та за 2021 р. втрати фінансових та матеріальних ресурсів склали 452,8 млн. грн. та майже 856 млн. грн. відповідно [4, 5].

Завдяки аудиторам у 2019 р. об'єкти контролю відшкодували 64,7 млн. грн. втрат [6], у 2020 р. - 71 млн. грн. [4], у 2021 р. - 135 млн. грн. [5].

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»

При цьому у 2020 році було проведено 60 ревізій, 11 аудитів, 5 перевірок закупівель, тоді як у 2021 році було проведено 60 ревізій, 12 аудитів, 27 перевірок закупівель [4, 5, 6].

Отже, використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів також перебуває під контролем в формах державного фінансового контролю (ревізії та перевірки) та державного фінансового аудиту.

Фінансовий контроль місцевих бюджетів передбачає перевірку використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів у попередніх періодах, тобто виявляє та фіксує вже здійснені господарські операції та виявляє порушення. При цьому державний фінансовий аудит місцевих бюджетів передбачає не лише виявлення відхилень від кошторисів, але формування об'єктивної та незалежної оцінки щодо використання бюджетних коштів на місцях.

На сучасному етапі при здійсненні державного фінансового контролю існують проблеми, які перешкоджають розвитку державного фінансового аудиту місцевих бюджетів.

До цих проблемних питань можна віднести:

- проблеми юридичного характеру, які пов'язані з наявністю спірних питань у законодавстві, що є неузгодженими та суперечать один одному. Зокрема, існує неузгодженість поняття «державного фінансового аудиту».

Так у Бюджетному кодексі, який регулює міжбюджетні відносини, відсутня дефініція поняття «державного фінансового аудиту». Проте вказано, що однією з форм контролю за місцевими бюджетами є фінансовий аудит. Визначення поняття «державний фінансовий аудит» наведено в Законі «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні». Під цим поняттям розуміється «вид фінансового контролю, який передбачає перевірку та діагностику формування, розподілу використання фінансових ресурсів місцевого бюджету, перевірку відповідності ведення обліку державним стандартам бухгалтерського обліку, достовірність фінансової звітності; раціональне використання та збереження бюджетних ресурсів шляхом проведення коригуючих заходів» [1].

- проблеми організаційного характеру

Здійснення державного аудиту належить Державній аудиторській службі. Проте цей контролюючий орган тільки здійснює перевірку використання бюджетних коштів. Таким чином, здійснюється не зовнішній аудит місцевих бюджетів, а внутрішній. А це суперечить сутності аудиту, оскільки аудит - це незалежна перевірка, тобто її мають здійснювати особи, які можуть надати незалежну, неупереджену оцінку законності та ефективності виконання місцевих бюджетів. Тому у нормативних актах необхідно чітко розмежувати права, обов'язки та функції кожного з контролюючих органів;

- проблеми методичного забезпечення

Відсутні методики проведення державного фінансового аудиту місцевих бюджетів. Для вирішення цієї проблеми необхідно вивчати передовий досвід зарубіжних країн з метою адаптації діючих методик проведення державного аудиту місцевих бюджетів до вітчизняних реалій;

- проблеми технічного характеру

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»

Відсутні програмні продукти для здійснення державного фінансового аудиту місцевих бюджетів та узагальнення його результатів.

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що державний фінансовий аудит є однією з основних форм контролю за фінансовими ресурсами місцевих бюджетів.

Державний фінансовий аудит направлений на перевірку достовірності формування та використання коштів місцевих бюджетів і встановлення причин, котрі перешкоджають ефективному формуванню та виконанню цих бюджетів.

Для вирішення проблем юридичного та організаційного характеру повинна бути сформована система законодавчого регулювання державного фінансового аудиту, а також його методичне забезпечення.

Державний фінансовий аудит місцевих бюджетів необхідно здійснювати за міжнародними стандартами державного аудиту (ISSAI), які необхідно адаптувати до вітчизняних особливостей.

В сучасних умовах переосмислення концептуальних засад державного фінансового аудиту місцевих бюджетів є актуальним та важливим питанням. Недостатнє розроблене методичне забезпечення державного фінансового аудиту місцевих бюджетів зумовлює низький рівень надійності та достовірності результатів контролю.

Для подолання вище вказаних проблем необхідно адаптувати закордонні методики в частині визначення етапів, методів перевірки та порядку аналітичних процедур в процесі здійснення заходів контролю.

Список використаної літератури

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України 26 січня 1993 року № 2939-ХІІ (у редакції від 19.08.2022 на підставі - [2479-ІХ](#)).
2. Басанцов І.В. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні. *Економічний часопис-XXI*. 2014. Вип.1-2. XXI. С. 78-81.
3. Гребень С.Є. Види, форми та методи державного фінансового контролю: сутність та принципові відмінності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 22. С.103-108.
4. Одеські аудитори за 2020 рік відшкодували втрат на 71 млн. грн. URL: <https://od.dasu.gov.ua/ua/news/5>
5. Одеські аудитори за 2021 рік відшкодували втрат на суму майже 135 млн. грн. URL: <https://od.dasu.gov.ua/ua/news/716>
6. Одеські аудитори забезпечили відшкодування втрат на суму майже 65 млн. грн. протягом січня - грудня 2019 року. URL: <https://od.dasu.gov.ua/ua/news/186>
7. Перманчук П.К., Стефанюк І.Е. Державний фінансовий контроль: Ревізія та аудит. Київ: АВТ, 2013. 423 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>